

PREMIÉRA 9 / 9 / 2021

REŽIE VIRPI SUUTARI

Aalto: Architektura emocí

Jak přemýšlel a tvořil
jeden z nejvýznamnějších
moderních architektů
Alvar Aalto?

Podmanivá filmová výprava proniká do kreativních procesů slavného Fina, v jehož díle se prolíná funkcionalismus s organickým designem inspirovaným přírodou. Film poprvé odhaluje intimní milostný příběh Alvara a jeho ženy, architektky Ainy Aalto, která byla nepřehlédnutelnou součástí jejich tvůrčího dua. Spolu s tvůrci navštívíme jejich ikonické budovy rozmístěné po celém světě - od rodného Finska, přes Rusko, New York, Paříž nebo Benátky...

Technické údaje

Původní název	Aalto
Režie	Virpi Suutari
Scénář	Virpi Suutari, Jussi Rautaniemi
Střih	Jussi Rautaniemi
Kamera	Heikki Färm, Jani Kumpulainen
Zvuk	Sanna Salmenkallio
Nosiče	DCP, MP4
Rok výroby	2020
Země	Finsko
Jazyk	finsky s českými titulky
Přístupnost	přístupné
Stopáž	102 min.
Žánr	dokument
Hrají	Alvar Aalto, Elissa Aalto, Aino Aalto, Pirkko Hämäläinen, Martti Suosalo
Premiéra	09 / 09 / 2021

Ke stažení

Foto / tisková kvalita	artcamfilms.capsa.cz
	Login: artcam2020 Heslo: dobrefilmy
Materiály pro kina	http://ftp.sirenafilm.com:5000
Aktuální informace ke sdílení volnému užití najdete na:	https://artcamfilms.cz/cs/film/aalto-architektura-emoci-0H7Jrn www.artcamfilms.cz

Měřítkem jsou vždy lidé –
a ti jsou stejně tak součástí
přírody jako borovice
nebo břízy. Máme veškeré
technické dovednosti, ale
oříškem je, jak je zlidštit.

ALVAR AALTO

Aalto: Architektura emocí je dokumentární filmovou cestou životem a dílem jednoho z největších moderních architektů Alvara Aalta. Ve filmu se poprvé objeví intimní milostní příběh mezi Alvarem a jeho ženou, architektkou Aino Aalto. Snímek diváka vezme na filmovou jízdu po jejich ikonických budovách všude po světě a nastíní jejich tvůrčí procesy. Navštívíme jejich nejkrásnější stavby ve Finsku, knihovnu v Rusku, studentskou kolej na MIT, dům soukromého sběratele poblíž Paříže a mnoho dalších unikátních míst. Dozvíme se leccos o barvitě historii modernismu a cestou se setkáme s Rockefellerem, Le Corbusierem a László Moholy-Nagyem.

Předčasná smrt manželky Alvara nesmírně zasáhla. Nakonec se znovu oženil s další architektkou Elissou Aalto a v padesátých letech dvacátého století prožil jedno ze svých nejvýznamnějších profesních období. Tento okouzující dokument ústojně propojuje zábavu a informace, současný filmový materiál a vzácné, dosud nezveřejněné archivní záběry. Uslyšíme protagonisty důvěrně hovořit skrz milostnou korespondenci a uvidíme truchlivé Alvarovy kresby jeho ženy na smrtelném loži. Snímek je založen na důkladném sběru dat, vyprávějí v něm očití svědci i uznávaní vědci z celého světa.

Slovo režisérky

Film o Aaltovi mi léta zrál v hlavě. Jeho knihovna postavená roku 1965 v mém rodném městě Rovaniemi se stala v dětství mým odpoledním útočištěm. V sedmdesátých letech jsem se tam po škole trmácela v mrazu nebo vánici. Táhlo mě to tam za knížkami, ale fascinovalo mě i tamější prostředí. Dodnes si vybavuji dotek dlaně na kroucené měděné klíce na vstupních dveřích a přechod do teplého, vstřícného prostoru. Vzpomínám si, jak mě bavilo jezdit prsty po zdi z vroubkovaných keramických dlaždic. A Aaltovy kožené sedačky a měděné lampičky působily luxusním dojmem. Cítila jsem se jako boháč, ačkoliv jsem pocházela ze skromných poměrů. Knihovna byla demokraticky pro všechny, dokonce i pro mě.

Dokonce už tehdy jsem podvědomě cítila, že mám na dosah zvláštní, neokázalou krásu. Lze říct, že Aalto byl architektem senzuality a emocí, možná i erotický architekt, na jehož stavby se nejen hledí, ale také se hladí – a ony oblažují okolí svým lidským měřítkem.

Poté, co se Aalto vzdálil od čistého funkcionalismu a vytvořil si vlastní, ne tolik omezený a spíše organický styl, dokázal vybudovat své nejlidštější stavby, jako je Villa Mairea. Jde o soukromý dům, kde vzal prožitek lesa a umístil do doprostřed obývacího pokoje. Měl jistou „lesní moudrost“, žádné romantické výplody mysli, ale racionální porozumění koexistence přírody a lidstva. Chtěla jsem o Aaltových natočit film, protože můj dětský vjem z Aaltových prostorů formoval mé představy o estetické harmonii a dobré architektuře. Také jsem si uvědomila, že nikdo dosud souhrnný film o Aaltových neudělal.

Začala jsem snít o filmu, který by byl o kráse, ale také o poničené lidskosti, hravosti a šarmu.

Chtěla jsem poznat Alvara Aalta coby člověka a povahu jeho dvou manželek – architektek Aino a Elissy Aaltových. Chtěla jsem vědět, jak pracovali a čeho dosáhli. Jak se milovali a jak společně tvořili. Jak založili Aaltův styl a obchod s designovým nábytkem Artek, symbol splněného snu.

Aaltova rodina mi dovolila přečíst jeho korespondenci, která mi s řadou rozhovorů pomohla pochopit osobnost Aaltů.

Film má několik vypravěčů, neboť životní dílo Alvara Aalta je natolik bohaté a rozprostraněné, že jsem pro každý aspekt jeho života potřebovala najít odlišné odborníky a fakta, která by ho podpořila. Veškeré interpretace a tvrzení vyřčená ve filmu jednotlivci lze ověřit z několika odlišných zdrojů.

Nahrávky rozhovorů natočené Göranem Schildtem pro Aaltovu biografii nám poskytly cenná svědectví od lidí, kteří skutečně znali Aaltovy osobně a byli u toho, když se vše odehrávalo. Aaltova rodina nám vedle korespondence například dovolila použít některé takřka neznámé fotografie z cest do Ameriky a pár Alvarových kreseb, které nebyly dosud zveřejněny, včetně obrázků Aino těsně před smrtí.

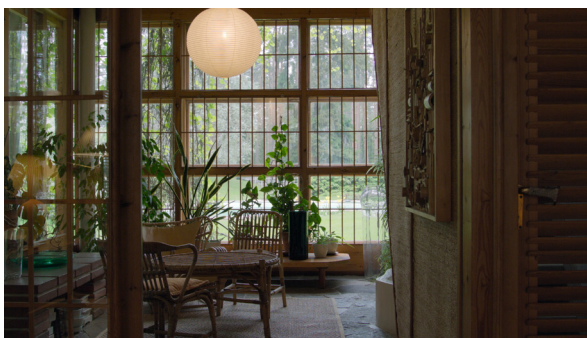
Aaltovi byli pozoruhodně mezinárodní, proto ve filmu zaznívá sedm odlišných jazyků a natáčelo se v sedmi odlišných zemích. Když jsme sbírali fakta, museli jsme hledat v archivech po celém světě. Kromě finských archivů jsme využili archivy nejrůznějších lidí a institucí, například Rockefellerů, MIT, Spojených národů, British Pathé a Moholy-Nagyho.

Zcela výjimečně je střihač Jussi Rautaniemi uveden jako druhý scenárista snímku Aalto. Jedním z rysů dokumentárních filmů je, že konečná atmosféra se mnohdy tvoří na střihačském stole. Množství videí a audiomateriálu v tomto snímku také vyžadovalo od střihače zvláštní důraz na dramaturgickou strukturu. V souvislosti s historickými osobnostmi a budovami bez života pro nás bylo velkou výzvou stvořit živoucí a pulzující film.

Se zvukařem Ollim Huhtanenem jsme se usilovně snažili, aby byl příběh Aaltových dynamický a působivý. Nakonec zde zvukař hrál výjimečně velký podíl. Hudba a improvizace skladatele Sanny Salmenkallia spolu s několika známými finskými jazzmany se stala základem, z níž zvukař upředl modernistickou a organickou zvukovou tapisérii. Zvuková krajina tohoto snímku vznikala v hravé atmosféře, jež je přirozenou součástí Aaltovy filosofie. Syrový zvukový materiál pro tento film byl stvořen například brnkáním smyčce na Aaltovu vázu a třískáním stavebních materiálů, jako jsou cihly, mramor a měď.“

Dopisy Alvara a Aino načetli výborní finští herci Martti Suosalo a Pirkko Hämäläinen.

Oba dva ohromil moderní duch korespondence přítomný již ve dvacátých letech dvacátého století. Pokrokovost idejí se netýkala jen architektury, ale i osobních vztahů: rovnocenný a respektující kolegiální vztah, volná sexualita a spolupráce s dalšími známými mezinárodními umělci.

„Dopisy nám předávají obraz Alvara Aalta, který je hravý, okouzlující a milující, ale také se cítí provinile, protože zastihuje Aino, i přesto, jak je talentovaná. Až do samého konce snil Alvar o návratu ke vzájemnému tvůrčímu prostoru s Aino, podobnému tomu, který sdíleli na počátku svých tvůrčích cest, když rozvíjeli základy Aaltovy řeči,“ říká Martti Suosalo.

O režisérce

VIRPI SUUTARI

Narodila se v roce 1967, žije a pracuje v Helsinkách jako filmařka a producentka. Je členka Evropské filmové akademie a držitelka čestného doktorátu na University of Lapland. Oceňovaná filmařka je známá svým osobním filmografickým stylem a emotivním vyprávěním. Její filmy se promítaly po celém světě. Snímek Idle Ones (2002) byl nominován na nejlepší evropský dokument (EFA). Suutari získala několik cen Best Nordic Documentary. Její poslední film Entrepreneurs se objevil ve výběru Masters na IDFA 2018. Virpi třikrát získala národní cenu Jussi (finský Oscar). Pracuje s nejlepšími filmovými profesionály, krom jiného se střihačem Jussi Rautaniemi, který sestříhal mezinárodně uznávané filmy, jako například Nejšťastnější den v životě Olliho Mäkiho (cena Un certain regard - Cannes 2016).

Ocenění

Spark Award for Best Film @ DA2 - Zagreb Design, Art & Architecture Film Festival 2020

ARTCAM FILMS

Rašínovo nábřeží 6,
128 00 Praha, Czech Republic

IČ 26198096, DIČ CZ26198096
Tel +420/ 221 411 619

HEDVIKA PETRŽELKOVÁ
PR manager

hedvika.petrzelkova@artcam.cz
+420 776 167 567

JAN PAPICA

Programing, technický support
a Social media marketing
jan.papica@artcam.cz
+420 606 572 530

ARTCAMFILMS.CZ

Co-funded by the
Creative Europe MEDIA Programme
of the European Union